

MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN 66 §:N MUKAINEN VIRANOMAISNEUVOTTELU KOSKIEN PASILAN KESKUSTAKORTTELIN ASEMAKAAVAA JA ASEMAKAAVAN MUUTOSTA.

KOKOUSAIKA: Maanantai 31.3.2014 kello 14:00–16:00

KOKOUSPAIKKA: Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laituri,
Narinkka 2, Helsinki.

LÄSNÄOLIJAT: kts. liite1

KÄSITELLYT ASIAT:

1. Kokouksen järjestäytyminen ja esittely

Puheenjohtaja Olavi Veltheim avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi. Osallistujat esittäytyivät. Sovittiin, että neuvottelun sihteerinä toimii Kimmo Kivisalo kaupunkisuunnitteluviraston Pasila-projektista.

2. Hankkeen esittely

Antti Kari / Senaatti-kiinteistöt valotti hankkeen taustoja valtion näkökulmasta.

- Lähtökohtana on Pasilan alaratapihan vapautuminen rakentamiselle Vuosaaren sataman valmistuttua.
- Valtion hankkeita Pasilan alueella:
 - Hakamäentie
 - autojunaterminaali
 - lisäraide
 - Pisara-rata
 - Tuusulantien käänne
 - lisäksi lukuisia kaupungin hankkeita
- Tripla on tärkeä sysäys Pasilan kehittymiselle.
- Valtio on jo investoinut paljon Pasilaan.
- Pasila:
 - joukkoliikenteen solmukohta
 - Pasilan asemasta tulee ensimmäinen asema, jolla on yksityinen omistus.
 - miljardiluokan työllistävä vaikutus.
 - valtiolla satojen miljoonien myyntisaatavat.

Tapio Salo / YIT-rakennus Oy selosti Tripla-hankkeen tavoitteita toteuttajan näkökulmasta.

- Toteutus- ja yhteistyösopimus on allekirjoitettu 29.1.2014, osapuolina ovat Senaatti-kiinteistöt, Helsingin kaupunki, Liikennevirasto ja YIT Rakennus Oy. Sopimuksessa on

määritelty eri osapuolten vastuut ja velvoitteet sekä rakentamisaikataulu. Tavoitteena on, että keskus olisi valmis 2021.

- YIT ostaa kaavoitettavat tontit, aseman osakekannan ja hallintaoikeuksia maa-aloihin.
- Tripla osana kokonaisuutta:
 - 500 000 asukasta puolen tunnin matka-ajan sisällä.
 - Pasilasta tulee yksi yhtenäinen kokonaisuus.
 - ihmisten kohtausta paikka
 - liikenteen solmukohta
- Tripla-hankkeen suunnitelmat ja rakennusvaiheet:
 - **toteutusjärjestys?**
 - rakentamisaika 8-10 vuotta.

YIT:n ja Senaatti-kiinteistöt Oy:n edustajat poistuivat tilaisuudesta.

3. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen lähtökohdat, tavoitteet ja suhde maakuntakaavaan

Dan Mollgren / KSV kertoi hankkeesta kaavoituksen näkökulmasta:

- Pasila on kaavoituksen kannalta merkittävä kokonaisuus, Keski-Pasila on ajankohtainen osa siitä.
- Maakuntakaava / yleiskaava / osayleiskaava: Suunnittelualue on maakuntakaavassa ja yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta
- Maanomistus: Suurin osa suunnittelualueesta on valtion omistuksessa
- Asemakaavatyö käynnistyi vuonna 2010 (OAS).
- Suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa syksyllä 2010.
- Suunnittelu- ja toteutuskilpailu oli 2011–2013, suunnitteluohjelma ja hankekuvaus ohjaavana.
- Kilpailun voittaja 2013; TRIPLA / YIT Rakennus Oy.

Asemakaavoitus:

- Toimintoja suunnitellaan päällekkäin ja limittäin kolmiulotteisesti.
- Asemakaavakarttajako: YLÄ / ALA / Määräykset.
- Pääkäyttötarkoitus on keskustatoimintojen kortteli-alue (C), joka mahdollistaa erilaiset, päällekkäiset toiminnot.
- Suunnittelu-/kaava-alue on laajennettu kilpailun jälkeen pohjoiseen lisäraiteen, Veturitien ja Rautatieläisen alikulun tarpeisiin.
- Pasilan aseman rakentaminen on osoitettu LHA-1 ja KT-1 -korttelinosien ulokkeina.
 - Pasilan asemahalli ja siihen liittyvät toiminnot

- o rakennetaan LHA-1 alueen ulokkeena
- o Pasilan asemahallin päälle rakentuvat osat rakennetaan KT-1 alueen ulokkeena.
- Keski-Pasilan kaavoituksen esittely:
 - o aikataulu,
 - o osa-alueet, Tornialue, Keskustakortteli, rata-pihakorttelit, Veturitien eteläosa.
- Keskustakorttelin asemakaavoituksen aikataulu: Asemakaavaehdotus käsitellään kaupunkisuunnittelulautakunnassa alkusyksyllä 2014.
- Suunnittelualueita koskevia selvityksiä on tehty eri suunnitteluvaiheissa. Selvityksiä laaditaan, tarkennetaan ja täydennetään kaavoituksen tarpeisiin kevään 2014 aikana.
- Kaavoituksessa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, tärkeitä ovat mm:
 - o Helsingin seudun erityiskysymykset,
 - o lisäraide,
 - o Pisara-rata sekä
 - o toimivat yhteysverkostot.

4. Viranomaisten puheenvuorot.

Ympäristöministeriö: - Ei edustajaa paikalla.

Uudenmaan liitto: - Ei edustajaa paikalla.

Museovirasto:

- Museoviraston ennakkolausunnossa on tuotu esille Pasilan asemarakennuksen arvot. Museovirasto ei kuitenkaan ole nähnyt estettä alueen maankäytön tehostamiselle. Rakennuksen arvot tulee todeta ja ratkaisun vaikutukset arvioida.
- Eteläpuolella rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-alue) saavutettavuus tulee paranemaan.
- Maisemalliset arvot on otettava huomioon ja vaikutukset selvitettävä.

Liikennevirasto:

- Alueella on paljon ratahankkeita käynnissä:
 - o autotermiinaali (valmis), vuosina 2015–2020 toteutettavat Pasilan läntinen lisäraide ja toiminnallisuuden parantaminen; suunnittelussa Pisara ja alustava selvitys lentoradasta tehty
- Keskustakorttelin suunnittelussa on otettava kaikki raidehankkeet huomioon.
- Keskustakorttelin suunnittelun yhteydessä tulee tehdä Rautatieläisenkadun alikulun liikennöintiselvitys ja riskianalyysi rautatieliikenteen kannalta (ruuhkautuminen alikulutunnelissa).

Helsingin kihlakunnan poliisilaitos: - Ei edustajaa paikalla.

Valtion Rautatiet: - Ei edustajaa paikalla.

Kaupunginkanslia:

- Ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen.
- Kaupunginkanslia on ollut tiiviisti mukana hankkeessa.
- Hankkeen tulee olla toteutussopimuksen mukainen.
- Hankkeen aikataulussa pysyminen on tärkeää.
- Ei lisäselvitystarpeita; hankkeella on merkittävä elinkeino-
poliittinen ja työllisyysvaikutus.

Ympäristökeskus: - Ei edustajaa paikalla.

Kaupunginmuseo: - Ei edustajaa paikalla.

Kiinteistövirasto: - Ei edustajaa paikalla.

Liikuntavirasto: - Ei edustajaa paikalla.

Nuorisoasiainkeskus:

- Pasilan kehitys toivottavaa ja hanke on kaupunkikuvaa eheyttävä.
- Nuorisoasiainkeskuksen kiinnostus suuntautuu tuleviin ratapihakortteihin, mutta Triplan mahdollistama tapahtumatarjonta on positiivinen asia.
- Asemakaavaluonnokseen ei ole huomautettavaa. Polkupyöräyhteyksiin ja liikuntamahdollisuuksiin tulee kiinnittää huomiota.

Varhaiskasvatusvirasto: - Ei edustajaa paikalla.

Opetusvirasto: - Ei edustajaa paikalla.

Kulttuurikeskus: - Ei edustajaa paikalla.

Pelastuslaitos:

- Katualueiden ja tunneleiden osalta savunpoistoasiat ovat haasteellisia.
- Paloteknisen suunnittelun yhteydessä on tarpeen käydä erillisneuvottelut pelastuslaitoksen kanssa.

Rakennusvirasto:

- Ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen.
- Yhteistyö on ollut sujuvaa.
- Asemakaavaluonnos on selkeä.
- On rohkeaa, että yksityinen toimia uskaltaa toteuttaa julkista tilaa.

- Katusuunnitelmat ovat tekeillä.
- Teollisuuskadun suunnitelmat ovat nähtävillä syksyllä.
- Esteettömyys on haasteellista toteuttaa.
- Tunnelin savunpoistoon on kiinnitettävä huomiota.

Rakennusvalvontavirasto:

- Uusi tapa esittää asemakaava on hyvä.
- Asemakaavamääräysten olisi paremmin mahdollistettava suunnitelmien kehittyminen.
- Korkeusasemien esittäminen on liian tarkkaa.
- Asemakaavamääräysten olisi oltava likimääräisempiä.
- Liian tarkat asemakaavamääräykset ja rakennusalarajat johtavat poikkeamisiin suunnittelun täsmentyessä.
- "Yksiaineisuus" on esitettävä muutoin kuin tarkoilla julkisivumateriaalien merkinnöillä ("...julkisivupintojen oltava vaaleaa kiviainesta").
- Vain tärkeimmät määräykset tulisi esittää tarkasti.
- Selvityksiä on tehty jo paljon.
- Lisäksi tarvitaan:
 - selvitys huolto- ja asiakasliikenteen vaikutuksista ympäröivään liikenneverkkoon

HSL Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä:

- Pasila on tärkeä liikenteen solmukohta.
- Yhteistyö on ollut toimivaa.
- Sillan leventäminen tulee varmistamaan joukkoliikenteen sujumisen.
- On kiinnitettävä huomiota rakennusaikaiseen liikenteen hoitoon ja opastukseen rakentamisen aikana.

HKL Helsingin kaupungin liikennelaitos:

- On varauduttu tulevaan.
- Raitiovaunujen toiminta on turvattava.

Helen sähköverkko:

- Ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen.
- Ilmalantorille valmistuu uusi sähköasema vuonna 2015.

Helsingin Energia:

- Tripla on kompleksinen suunnitelma, välikansia, monta toimijaa.
- Toivotaan vielä voimakkaampaa yhteistyötä erityisesti maanalaisten ratkaisujen osalta.
- Mittavia väliaikaisratkaisuja tulisi olla mahdollisimman vähän.

Asuntotuotantotoimisto:

- Ei aktiivista roolia Tripla-hankkeessa.
- Hanketta seurataan mielenkiinnolla.

- Ratapihakortteleissa ATT tulee olemaan aktiivisempi.

HSY/ Vesihuolto: - Ei edustajaa paikalla.

KSV, yleissuunnitteluosasto:

- Hanke on yleiskaavan mukainen ja tulevan yleiskaavan hengen mukainen.
- Teknis-taloudellinen toimisto ollut tiiviisti hankkeessa mukana, se vastaa mm. melu-, tärinä- ja ilmanlaatuselvityksistä, paraikaa käynnissä palo- ja pelastusturvallisuuden ja tuulisuuteen liittyvät konsulttityöt.
- Liikenteellä on iso rooli, liikennesuunnittelu ollut alusta asti suunnittelussa mukana (asema ja Veturitie).

Uudenmaan ELY-keskus:

- Melu, runkoääni ja tärinä on selvitettävä hyvin.
- On kiinnitettävä huomiota siihen, että alueella on paljon asumista ja mm. senioriasumista.
- On kiinnitettävä huomiota melun laatuun ja julkisten sisätilojen akustiikkaan. Pelkästään melun määrä (ohjearvot) ei ratkaisevaa vaan melun laatu.
- On otettava huomioon oleskelutilojen (mm. Pasilansilta) melun laatu, asukkailla oltava miellyttävä ympäristö.
- On huomioitava koko alueen akustinen suunnittelu.
 - Kaupunginkanslia: YIT on palkannut akustisen suunnittelijan.
- Toiveena on julkisen liikenteen hyvät vaihdot jalankulkijoille ja pyöräilijöille.
- Tunneliturvallisuus on huomioitava.
- Joukkoliikenneselvitys on tekeillä.
- Hankkeella on suuria vaikutuksia ajoneuvoliikenteeseen:
 - Onko tarvetta liikenneselvityksen päivittämiseen?
 - Ksv: liikenneselvitys on päivitetty viime vuonna, perustana on valmisteilla olevan yleiskaavan mukainen mitoitus
- Asemakaavaluonnoksen selkeä esitystapa sai kiitosta.
- VAT on otettu hyvin huomioon.
- OASissa tulee näkyä kaikki selvitystarpeet, myös rakentamisen aikaiset vaikutukset, sekä suunnitelman liittyminen vireillä oleviin Pasilan suunnitelmiin. Tämä tulee ottaa esille myös vaikutusten arvioinnissa.
- Suunnittelujärjestelmä (kaavahierarkia) on kunnossa.
- Hanke on mielenkiintoinen.

5. Keskustelu.

- Keskustelu käytiin viranomaispuheenvuorojen yhteydessä.

6. Jatkotoimenpiteet.

- Turvallisuuden ja terveellisuuden liittyvät kannanotot otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.
- OAS-päivitys tarvitaan laadittujen/työn alla olevien selvitysten sekä Pasilan muiden suunnitelmien osalta.
- Vaikutusten arvioinnissa koko Pasila on otettava huomioon.
- Lisäraiteen osalta on varmistettava kaavoitus muuallakin kuin Keskustakorttelin suunnittelualueella.
- Viranomaisyhteistyö hoidetaan normaalin kaavaprosessin tapaan yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa. Yhteistyötä Helsingin Energian kanssa tiivistetään.
- Kaavaprosessin etenemistä esitellään kaupungin ja ELY-keskuksen välisissä kuukausikokouksissa.
- Seuraavan viranomaisneuvottelun tarve käsitellään, kun kaavaehdotuksesta on saatu lausunnot.

7. Kokouksen päättäminen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:15.

Muistion laativat Kimmo Kivisalo ja Dan Mollgren.

TIEDOKSI:

Osanottajat ja kutsutut
Kaupunkisuunnitteluviraston toimisto- ja projektipäälliköt
Ksv:n Helmi

LIITE 1:

Läsnäolijat:

Uudenmaan ELY -keskus	Brita Dahlqvist-Solin
Uudenmaan ELY -keskus	Larri Liikonen
Uudenmaan ELY -keskus	Anna Yrjölä
Museovirasto	Elisa El Harouny
Liikennevirasto	Heidi Mäenpää
Liikennevirasto	Ville Vuokko
Talous- ja suunnittelukeskus	Niina Puumalainen
Kkansl / elinkeino-os.	Minna Maartola
Nuorisosiainkeskus	Harri Taponen
Pelastuslaitos	Harri Laakso
Pelastuslaitos	Esko Rantanen
Pelastuslaitos	Pekka Ronkainen
Rakennusvirasto	Petri Arponen
Rakennusvirasto	Anni Tirri
Rakennusvalvontavirasto	Mika Vesterinen
Rakennusvalvontavirasto	Henna Helander
HSL Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Arto Siitonen
HKL Helsingin kaupungin liikennelaitos	Matti Lahdenranta
Helen Sähköverkko	Risto Seppänen
Helsingin Energia	Atte Kallio
Helsingin Energia	Jouni Kivirinne
Asuntotuotantotoimisto	Tuuli Huhtala
KSV / Asemakaavaos.	Olavi Veltheim (puheenjohtaja)
KSV / Yleissuunnitteluos.	Rikhard Manninen
KSV / Liikennesuunn.os	Ville Lehmuskoski
KSV / Asemakaavaos.	Katri Erroll
KSV / Yleissuunnitteluos.	Eija Kivilaakso
KSV / Hallinto-os.	Riitta Venesmaa
KSV / Liikennesuunn.os	Harri Verkamo
KSV / Hallinto-os.	Tiina Antila-Lehtonen
KSV / Asemakaavaos.	Dan Mollgren
KSV / Asemakaavaos.	Kimmo Kivisalo (sihteeri)

LIITE 2:

KUTSUTUT:

Uudenmaan ELY -keskus	Aimo Huhdanmäki
Uudenmaan ELY -keskus	Brita Dahlqvist-Solin
Uudenmaan ELY -keskus	Henrik Wager
Uudenmaan ELY -keskus	Hannu Airola
Uudenmaan ELY -keskus	Ilpo Huolman
Uudenmaan ELY -keskus	Anna Yrjölä
Uudenmaan ELY -keskus	Maarit Saari
Uudenmaan ELY -keskus	Kirjaamo, ELY -keskus Uusimaa
Ympäristöministeriö	Jyrki Hurmeranta
Ympäristöministeriö	Pekka Normo
Uudenmaan liitto	Riitta Murto-Laitinen
Uudenmaan liitto	Ilona Mansikka
Museovirasto	Kirjaamo
Museovirasto	Mikko Härö
Liikennevirasto	Kirjaamo
Liikennevirasto	Kari Ruohonen
Liikennevirasto	Jarmo Nirhamo
Helsingin kihlakunnan poliisilaitos	Kirjaamo
Valtion Rautatiet	Rytty Tiina
Kaupunginkanslia	Tanja Sippola-Alho
Talous- ja suunnittelukeskus	Tuula Saxholm
Talous- ja suunnittelukeskus	Niina Puumalainen
Kkansl / elinkeino-os.	Marja-Leena Rinkineva
Kkansl / elinkeino-os.	Minna Maartola
Ympäristökeskus	Päivi Kippo-Edlund
Ympäristökeskus	Pirkko Pulkkinen
Ympäristökeskus	Eeva Pitkänen
Kaupunginmuseo	Anne Mäkinen
Kaupunginmuseo	Mikko Lindqvist
Kaupunginmuseo	Johanna Björkman
Kaupunginkirjasto	Tuula Haavisto
Kiinteistövirasto	Jaakko Stauffer
Kiinteistövirasto	Juhani Tuuttila
Kiinteistövirasto	Pasi Lehtiö
KV / Kaupunkimittausosasto	Jarno Mansner
Liikuntavirasto	Antti Salaterä
Nuorisosiainkeskus	Tommi Laitio

Varhaiskasvatusvirasto	Carola Harju
Opetusvirasto	Kaisa Nuikkinen
Kulttuurikeskus	Veikko Kunnas
Pelastuslaitos	Harri Laakso
Pelastuslaitos	Esko Rantanen
Pelastuslaitos	Pekka Ronkainen
Rakennusvirasto	Raimo K. Saarinen
Rakennusvirasto	Jukka Kauto
Rakennusvalvontavirasto	Lauri Jääskeläinen
Rakennusvalvontavirasto	Henna Helander
Sosiaali- ja terveystyövirasto	Jaana Lunnela
HSL Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Arttu Kuukankorpi
HSL Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Tero Anttila
HSL Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Arto Siitonen
HKL Helsingin kaupungin liikennelaitos	Matti Lahdenranta
HKL Helsingin kaupungin liikennelaitos	Artturi Lähdetie
Helen Sähköverkko	Risto Seppänen
Helen Sähköverkko	Kari Jäske
Helsingin Energia	Atte Kallio
Asuntotuotantotoimisto	Sisko Marjamaa
HSY/Vesihuolto	Tarmo Hyvärinen
HSY/Vesihuolto	Leena Mikkonen-Young
HSY/Vesihuolto	Raimo Inkinen
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Kirjaamo
KSV	Mikko Aho
KSV / Asemakaavaos.	Olavi Veltheim
KSV / Yleissuunnitteluos.	Rikhard Manninen
KSV / Liikennesuunn.os	Ville Lehmuskoski
KSV / Asemakaavaos.	Annukka Lindroos
KSV / Asemakaavaos.	Katri Erroll
KSV / Yleissuunnitteluos.	Marja Piimies
KSV / Yleissuunnitteluos.	Eija Kivilaakso
KSV / Hallinto-os.	Riitta Venesmaa
KSV / Hallinto-os.	Kaisu Tähtinen
KSV / Liikennesuunn.os	Harri Verkamo

KSV / Asemakaavaos.	Riitta Salastie
KSV / Hallinto-os.	Tiina Antila-Lehtonen
KSV / Asemakaavaos.	Dan Mollgren
KSV / Asemakaavaos.	Kimmo Kivisalo